

Mere om Kunkelroens Dyrkning og Værd som Fodervægt.

(Meddeelt af Forpagter J. A. Hofman=Bang)
paa Aggersvold.

Da Kunkelroens Dyrkning, formedelst dens fortrinlige Egenskaber som Dvægfoeder, sikkert meer og meer vil udbrede sig hos os, især naar Dyrkningen kan skee uden for store Beføstninger, har jeg troet, i Forbindelse med den, i dette Hefte indrykkede Anviisning, at burde meddele følgende Erfaringer, som findes anførte i Mecklenborgske Landvæsens=Annaler, (II Bind, II Afdel. 2 Hefte, S. 134), af „Volks Düffde paa Dierfou ved Rostof“.

Jeg har i Aar tilplantet 20 Scheffel Land (omtrent 5 Tdr. Ld. g. M.) deels med Kunkelroer, deels med Kæmperoer og deels med Turnips, og har derefter avlet 120 store (4 Hefte=?) Læs, hvormed jeg haaber at kunne fodre 30 Stkr. Koer, 10 Stkr. Dvier og Kalve samt 40 Stkr. unge og gamle Sviin i 8 Maaneder. Jeg finder imidlertid, at Kunkelroen for tjener Fortrinet for alle andre Værter, fordi Dvæget helst æder denne, og Melken bliver ved sammes Fodring mere velsmagende og federe end efter andre Koer, hvorover jeg har anstillet et nøiagtigt Forsøg. Det samme gielder ogsaa om Bladene.

Med Hensyn til Kunkelroens Cultur er jeg, efter 3 Aars Erfaring, kommen til følgende Resultat; at det er det

Hensigtsmæssigste og Billigste, naar man foretager Plantningen paa Dphypninger, hvilket med Lethed kan udføres med en eenspænder Krog med 2 Muldsfelle, liig den, man benytter til Bandsurers Trækning*), med hvilken en Mand omtrent kan ophyppe 7 à 8 Skpr. Land i en Dag. Paa 1 Ruthe (= 7 Al. 8 Tom. dansk) vil der omtrent komme 9 Dphypninger. Dette Arbejde skeer først samme Dag, som Plantningen skal foretages. Jeg har hidtil ladet gjøre Plantepinde, som stikke 4 Huller ad Gangen; disse bestaae af et Stykke rundt Træ, (Fig. I. A.) 5 Fod langt og 5 Tom. tykt, og Plantestoffene 9 Tom. lange; det Dvrigte sees af høststaaende Tegning**). Med denne stikker en Mand Huller, hvorved Træet trykkes saa dybt i Jorden, at dets øverste Kant er lige med Jordsmønnet. Det derved skete Indtryk er væsentlig nødvendigt for at danne en Fordybning oven paa Dphypningerne, for at Fugtigheden ei skal gaae tabt for Planterne, men derimod trænge til Rødderne, hvilket lettes ved Træets bølgefornige Udsnit, hvorved der fremstaaer det ved Figur 2 fremstillede Giennemsnit af Dphypningerne. Denne Fremgangsmaade maa nøie iagttages, da Kunkelroens gode Frem-

*) Høst os med den almindelige Hypeplov, eller med den flotske Bandsureplov, der giver Dphypningernes Rygge en beqvem Form til Plantningen. Dversf. Anmærkn.

***) Det bemærkes, at den meklenborgske Aen er 2 Tom. kortere end den danske, hvilket bør iagttages ved at lade udføre Plantepinde efter den vedføjede Tegning.

Dversf. Anmærkn.

vært herved meget befordres, hvorfor jeg har beffrevet den noget nøiere.

Fig. 1.

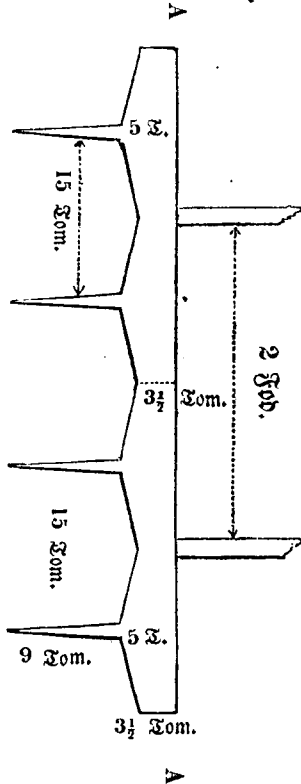
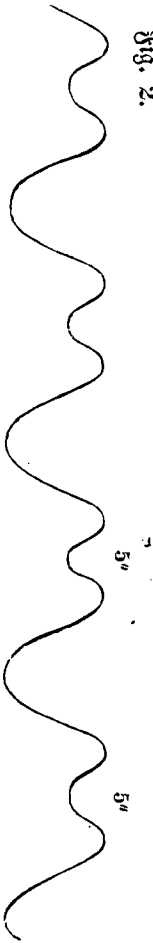

Fig. 2.

Efterat Hullerne ere stufne, følge Drengene og Piger, og stikke Planterne i Hullerne; derefter følge Køer med Mantepinde; Planterne, som almindeligviis ligge noget for dybt i Hullerne, hæves i Beiret og Jorden trykkes godt til dem nedefra og opefter saa fast, at Bladene rykkes af uden at Køen hæves, naar man forsøger paa at trække dem op. Er Beiret tørt, da vandes Planterne om Aftenen, og hermed er Hovedarbejdet endt.

Rensningen skeer atter med Krogen (Hyppeploven), naar Udfrudtet viser sig i Furerne og paa Siderne af Dphypningerne; hvilket i Almindelighed maa skee 2 Gange. Ved sidste Rensning følger en Køe efter Ploven, for at oprive det imellem Planterne ovenpaa Dphypningerne vorende Ufrudt. Hermed er ogsaa Rensningen endt, da Køerne siden selv undertrykke Udfrudtet.

Optagningen skeer i Accord, og betales i Almindelighed for Afbladning, Opgravning, Afbankning af Jorden, og Paalæsningen 1 $\frac{1}{2}$ Court. (= 3 $\frac{1}{2}$ Skill. dansk) for 100 Sifr., hvorved Arbejderne fortjene en god Dagleie.

Agrenes Tilberedelse for Runkelroerne skeer hos mig paa følgende Maade: Efter Grønlands-Havre bliver Jorden dybt fældet med den Schmarsovske Grundplov til 4 Heste, eller jeg lader, ved bedre cultiveret Jord, 2 Kroge følge efter hinanden i samme Fure*);

*) Den her i Landet nu indførte Mineerplov egner sig fortrinlig til at udføre Jordsmonnets Forbygning, uden at bringe raa Jord til Overfladen. Dersf. Anmærk.

derester harves — for at Gjøbningen kan spredes fuldkomment jævnt. Saasnart der om Efteraaret ved Kunkelroes=Fodring er vundet den tilstrækkelige Mængde Gjøbning, fjøres denne paa Ageren og dette i Forhold til dennes Cultur, 24 à 32 Læs (4 Heste?) pr. Tønde Land. Om Foraaret gives Roelandet endnu 2 à 3 Møininger, hvorefter det ophjypes, hvilket ligeledes kan ansees for en Møining. Hvor Ageren ikke var merglet, der har jeg med Fordeel ladet paaføre nogen Meeskalk, omtrent 1 Læs paa 100 □ Roder, hvilket altid gav et godt Udbytte.

Resultatet af Roefodringen er meget tilfredsstillende, da hver Ro, ved et Foder af 30 Stfr. daglig*) i Gjennemsnit har givet 40 Daler Courant — foruden hvad der er anvendt i Huusholdningen, der beløber sig til 14 $\mathcal{R}$ Smør om Ugen, samt fornøden Mælk; hvilket vistnok maa ansees for et stort Udbytte.

Hertil kommer, at Gjøbningen af Røer, fodrede med dette saftige Foder, er af en fortrinlig Dvalitet; hvilket jeg anslaaer meget høit i mit Agerbrug.

Endstjøndt Kunkelroerne først sildig rømme Marken, har jeg dog med Fordeel ladet Vinterhyvede følge efter

---

*) Her maa enten være indløbet en Feil i Angivelsen, eller ogsaa Roerne maae have været meget smaae, thi de hos mig dyrkede Røer kunne anslaaes til en Gjennemsnits-Bagt af 4 $\mathcal{R}$ til 6 $\mathcal{R}$, hvilket vilde give 8 til 12 Læs Røer til hver Ro om Dagen, et Quantum, de neppe ville kunne æde daglig i længere Tid, og i ethvert Tilfælde maatte dette ansees som et Foder for Fedeqvæg.